

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 348

**Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş
Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/KomisyonRaporlari>

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3542 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5**

- **Dışışleri Komisyonu Raporu6**

- **Muhalefet Şerhi10**

- **Teklif Metni11**

- **Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin11**

- **Anlaşma Metni12**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 798870 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/3542)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması” 26 Kasım 2020 tarihinde Windhoek şehrinde imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasındaki mevcut dostluk ilişkileri temelinde ekonomik, teknik, sosyal, kültürel ve diğer alanlarda işbirliğinin geliştirilmesi, ekonomik ve sosyal kalkınmaya yardımcı olunması ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından Namibya’da uygulamaya konulacak proje ve programların hukuki zemininin tesis edilmesi hedeflenmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-12080

22 Mart 2021

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26 Kasım 2020 tarihinde Windhoek şehrinde imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

26/7/2022

Esas No: 2/3542

Karar No: 206

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3542 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namıbya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 1/7/2022 tarihinde yaptığı 36’ncı birleşiminde görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 23/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması, 6/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 7/4/2022 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/3542 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 1/7/2022 tarihli 36’ncı toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, 26 Kasım 2020 tarihinde Windhoek’te imzalanan ve iki ülke arasında ekonomik, teknik, sosyal, kültürel ve diğer alanlarda iş birliğinin geliştirilmesi ile Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından Namibya’da uygulamaya konulacak proje ve programların hukuki zeminin tesis edilmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Afrika ile ilişkilerin kalkınmadan güvenliğe, savunmadan enerjiye geniş bir yelpazede iletildiği,

Kıtanın dört bir yanındaki diplomatik temsil ağıyla Afrika halklarının kalkınma ve refah arayışlarında yanlarında yer aldığı,

Gine Bissau Büyükelçiliğinin de bugün itibarıyla faaliyete geçtiği ve böylece Afrika’daki büyükelçilik sayısının 44’e çıktığı,

Temsilcilik ağının siyasi, kültürel, insani bağları pekiştirdiği gibi ikili ticaretin artmasına da katkıda bulunduğu,

Afrika ile ticaret hacminin 2003 yılında 5 milyar dolar seviyesindeyken bugün 35 milyar dolara yükselmesinin bunun bir göstergesi olduğu,

Üstlenilen projelerin 80 milyar dolara, yatırımların 6 milyar dolara ulaşması durumunun Afrika’da rekabetçi bir konumda yer almamızı sağladığı,

Afrika kıtasının ortak iradesini temsil eden Afrika Birliği ile stratejik ortaklık ilişkisine sahip olduğu,

2021 Aralık ayında Türkiye Afrika Ortaklık Zirvesi’nin 3’üncüsünün Sayın Cumhurbaşkanımızın ev sahipliğinde İstanbul’da düzenlendiği; 16 devlet ve hükümet başkanı ve 15’i Dışişleri Bakanı olmak üzere 100 bakanın katıldığı bu zirvede alınan kararların da takipçisi olduğu,

Afrika’nın güneyinde zengin doğal kaynakları, bölgesinde turizm ve lojistik merkezi olma potansiyeli ile dikkat çeken Namibya ile ilişkilerin de hızla güçlendiği ve bu çerçevede ticari ilişkilerin de gelişmiş olduğunun gözlemlendiği,

İlk Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantısının 2019 yılında gerçekleştirildiği ve KEK Eş Başkanı, Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca’nın bu vesileyle Namibya’ya ziyaretinin, ülkemizden yapılan üst düzey ilk ziyaret olduğu,

Geride bırakılan iki yıl boyunca Namibya’ya 4 milyon dolar civarında ihracatın gerçekleştirildiği, bu yıl ise yalnızca ilk beş ayda bu ülkeye ihracatın 7 milyon doları aştığı,

Savunma sanayi şirketlerinin de Namibya pazarına ilgi gösterdiği ve bu yıl içerisinde ülkeye ziyaret planladıkları ve bu alandaki iş birliğinin de ekonomik ilişkilere ivme kazandıracağı,

Salgın döneminde pek çok Afrika ülkesine olduğu gibi Namibya'ya da yardım elinin uzatıldığı, gönderilen tıbbi malzemenin çok olumlu bir iz bıraktığı ve güvenilir kalkınma ortakları arayışı içinde olan Namibya'nın her alanda kalkınmasına önem verildiği,

Kıtadaki ülkelerin hemen hemen tamamında faaliyet gösteren TİKA'nın Namibya'da da program ofisinin mevcut olduğu,

Başkent Windhoek ofisinin faaliyete geçtiği 2014 Eylül ayından bu yana 81 projeyle Namibya'nın kalkınmasına ciddi katkı sağladığı,

Namibya'nın 2019'da ilan ettiği kuraklık acil yardım çağrısı çerçevesinde su kuyularının açıldığı, su tanklarının temin edildiği ve gıda yardımının yapıldığı,

Bu ülkede gerçekleştirilen mandıra projesinin, Birleşmiş Milletler tarafından en iyi uygulamalardan biri olarak gösterildiği,

Bu Anlaşma'nın esasen bir ev sahibi anlaşması niteliğinde olduğu ve Anlaşmayla Namibya ile kalkınma iş birliğinin çerçevesinin çizildiği,

Kalkınma projelerinin sürdürülebilir şekilde ve hukuki bir zeminde hayata geçirilmesinin hedeflendiği,

TİKA ofisinin ve personelinin statüsünün kayıt altına alındığı ve bu şekilde sahadaki kalkınma iş birliği projelerinin daha hızlı etkin ve verimli şekilde uygulama imkânının elde edileceği,

ifade edilmiş;

TİKA Başkanı Serkan Kayalar tarafından;

TİKA olarak Afrika'da bugün 22 ofiste faaliyet gösterildiği, Afrika'da özellikle tüm dünyadaki girişimci ve insani diplomasinin önemli sacayağı olan kurumlardan biri hâline gelindiği,

Namibya'da ve Uganda'da çok verimli bir iş birliğinin mevcut olduğu ve bu Anlaşmanın sahada daha güçlü ve hızlı bir şekilde faaliyetlerin gerçekleştirilmesine imkân tanıyacağı,

ifade edilmiş;

Komisyon üyeleri tarafından;

Bu Anlaşma'nın 4'üncü maddesinin 4.1.'inci fıkrasının (j) bendinde yer alan “asıllı” ibaresinin hangi anlamda kullanıldığı ve uyruklu ile asıllık kavramlarının birbirinin yerini tutamayacağı,

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı tarafından;

Namibya'da büyükelçiliklerimizde ve büyükelçiliğimize bağlı diğer kurumların müşavir ve ataşeliklerinde mevzuat gereği yabancı uyruklu personel çalıştırma hakkının baki olduğu,

TİKA'nın da bu Anlaşma çerçevesinde Namibya'da, Namibya uyruklu personel çalıştırma hakkının bu Anlaşmayla tescil edileceği; “asıllı” kelimesinin ise İngilizce'de “Namibian” ibaresine karşılık gelen “Namibya uyruklu” kelimesinin yerine kullanılmış bir kavram olduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	İstanbul	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İzmir	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Bakbak</i>
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Yunus Emre</i>	<i>Hasan Turan</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	İstanbul	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
	Üye	
	<i>Gülistan Kılıç Koçyiğit</i>	
	Muş	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/3542 Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Şerhimiz:

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) yurtdışında birçok alanda proje harcamalarında bulunurken Sayıştay raporlarına göre, yapılan harcamalar şeffaf olarak ortaya konulmamaktadır. Sayıştay Raporlarında sıklıkla bulgularına değinilen kurumun güvenilirliği konusunda endişeler mevcuttur. Ayrıca Uluslararası Şeffaflık Derneği'nin hazırladığı, 2020 Yardım ve Bağış Şeffaflık Endeksi Raporu'nda Türkiye sondan ikinci sırada yer aldı. En fazla istismara uğrayan konulardan olan insani yardım ve bağış konusu oldukça önemlidir bu anlamıyla. TİKA'nın, uluslararası kalkınma örgütlerinin çatısı olarak kabul edilen OECD Kalkınma Yardımları Komitesi'ne katılmayarak şeffaflık ilkesinin tersine uluslararası denetimden kaçındığına yönelik ciddi endişelerimiz ve tek bir etnik kimlik ve dini hassasiyeti esas alarak izlediği tekçi politikalar nedeni ile bu *anlaşmaya şerh düşüyoruz.*

04.07.2022

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
NAMİBYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KALKINMA İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 26 Kasım 2020 tarihinde Windhoek’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
NAMİBYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA KALKINMA İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 26 Kasım 2020 tarihinde Windhoek’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

Tarafından temsil edilen

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

ULUSAL PLANLAMA KOMİSYONU

(Government Office Park, Luther Street
Private Bag 13356, Windhoek, Namibya)

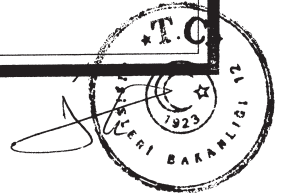
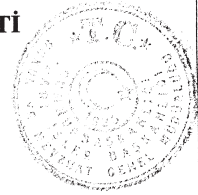
(Aşağıda "NPC" olarak anılmakta olup; usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş bulunan ve Genel Müdür sıfatıyla hareket eden Sayın Obeth Mbuipaha Kandjoze tarafından temsil edilmektedir)

Tarafından temsil edilen

NAMİBYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

Arasında akdedilen

KALKINMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti (Aşağıda müştereken "Taraflar" ve münferiden "Taraflar" olarak anılmaktadır),

İki ülke arasındaki mevcut dostane ilişkilerin **bilincinde olarak**,

İki ülke arasındaki ilişkileri sürdürmeyi, güçlendirmeyi ve yararlı bir kalkınma işbirliği oluşturmayı **isteyerek**,

Bu işbirliğinin, Taraflar arasındaki sosyal ve ekonomik koşulların iyileştirilmesine katkı sağlayacağına **kani olarak**,

Hukukun üstünlüğü ve insan haklarının uygulanması noktasında demokrasiye olan sadakatlerini **teyit ederek**,

İki ülke arasındaki ilişkilerin, Devletler arasında egemen eşitlik, karşılıklı saygı, toprak bütünlüğü ve birbirlerinin içişlerine karışmama ilkelerine dayanacağını **kabul ederek**,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

AMAÇ

Taraflar, Namibya Cumhuriyeti'nde kalkınma işbirliği proje ve programlarının uygulanmasını sağlamak ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından Namibya Cumhuriyeti'ne insani yardım veya teknik işbirliği sağlanmasını kolaylaştırmak amacıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 2

İŞBİRLİĞİNİN ŞEKİLLERİ VE FAALİYETLERİN KAPSAMI

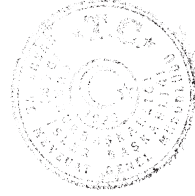
2.1 Bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği, teknik ve ekonomik işbirliği şeklinde olacağı gibi insani yardım şeklinde de olacaktır.

2.2 Bu işbirliği iki taraflı olarak veya diğer bağışçılar, uluslararası kuruluşlar ve STK'lar ile işbirliği içerisinde yürütülebilecektir.

2.2.1 İşbirliği Alanları

Bu Anlaşma kapsamındaki proje ve programlar, siyasi, ekonomik ve sosyal değişim süreci zarfında ekonomik ve toplumsal alandaki sorunların çözümüne katkıda bulunacaktır. Taraflar, aşağıda belirtilen alanlarda işbirliğinde bulunacaklardır:

- a) Yerel ve ulusal yönetimlerin güçlendirilmesi,
- b) Yerel veya ulusal düzeyde olmak üzere kalkınma programlarının desteklenmesi,
- c) Küresel entegrasyon doğrultusunda uluslararası ticaret alanındaki deneyimlerin ve bilgilerin aktarılması,
- d) Ticaret ve yatırımların artırılması ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi,
- e) Üretim altyapılarının ve sosyal altyapıların geliştirilmesi,
- f) Çevrenin korunması ve yenilenmesi,
- g) Bilimsel ve kültürel değerlerin desteklenmesi,
- h) Tarımın, tarım endüstrisinin ve gıda işleme endüstrisinin desteklenmesi,
- i) Yoksulluğun azaltılması ve yoksullukla mücadele noktasında her türlü kalkınma program ve projesinin desteklenmesi,
- j) İyi yönetişimin desteklenmesi,
- k) Eğitimin, staj ve bilimsel araştırmaların desteklenmesi,
- l) Sağlık sektörünün desteklenmesi,
- m) Su ve sanitasyon hizmetlerinin desteklenmesi,
- n) Ulaştırma sektörünün desteklenmesi,
- o) Turizm sektörünün desteklenmesi,
- p) Kurumsal ortamın desteklenmesi,
- q) Kamu altyapısının desteklenmesi,
- r) Lojistik sektörünün desteklenmesi,
- s) İmalat sektörünün desteklenmesi.

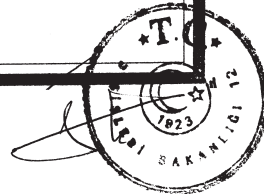

2.2.2 Teknik Yardım

Teknik yardım, proje ve programların eksiksiz ve başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için ihtiyaç duyulan hizmet, ekipman ve malzemelerin sağlanması ve eğitim ve öğretim programları ve danışmanlık hizmetleri vasıtasıyla bilgi ve deneyimlerin aktarılması şeklinde olabilecektir.

2.2.3 İnsani Yardım

İnsani yardım, mal ve hizmet olarak sağlanabilecektir. İnsani yardım proje ve programları, Namibya halkının muhtaç kesimini hedefler. Söz konusu proje ve programlar, yerel ve ulusal insani yardım kurum veya kuruluşlarının ve kuraklıkla mücadelede yardım sağlayan kurum veya kuruluşların kapasitelerinin artırılması için alınan tedbirlere de katkıda bulunur.

2.3 Taraflar, yukarıda yer alan 2.2.1 numaralı fıkrada öngörülen alanlardaki işbirliğinin gerçekleşmesi için spesifik uygulama mutabakat muhtıraları, protokoller veya diğer herhangi bir düzenleme akdedebilecek ve karara bağlayabileceklerdir.

MADDE 3

TİKA PROGRAM KOORDİNASYON OFİSİ

3.1 Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (Aşağıda "TİKA" olarak anılmaktadır), Namibya Cumhuriyeti'nde bir Program Koordinasyon Ofisi kuracaktır. TİKA Program Koordinasyon Ofisi (Aşağıda "TİKA PKO" olarak anılmaktadır), Windhoek'ta kain olacaktır; TİKA, gerektiğinde Namibya'daki diğer şehir veya kasabalarda başka Program Koordinasyon Ofisleri de kurabilecektir.

3.2 TİKA PKO, tüzel kişiliğe sahip olacaktır. Namibya mevzuatına uygun olarak, TİKA PKO:

- a) Sözleşmeler akdetme,
- b) Taşınır mal edinme ve elden çıkarma,
- c) Gayrimenkul kiralama,
- d) PKO için yerel personel istihdam etme,
- e) Banka hesapları açtırma ve bu hesapları yönetme,
- f) Uyuşmazlıklara taraf olma hukuki ehliyetine sahip olacaktır.

MADDE 4

TAAHHÜTLER

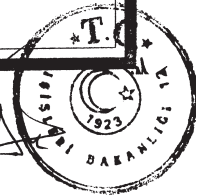
4.1 Bu Anlaşma kapsamındaki proje ve programların uygulanması için Namibya Cumhuriyeti'ne gönderilen TİKA temsilcileri, yabancı uzmanları, personeli ve bunların aileleri, Namibya Cumhuriyeti yasa ve düzenlemelerine uygun hareket edecek olup; Namibya Cumhuriyeti'nin işlerine müdahale etmeyeceklerdir.

4.2 Namibya Cumhuriyeti, bu Anlaşma kapsamındaki projelerin tam olarak uygulanmasını sağlamak için aşağıda belirtilen tedbirleri alacaktır:

- a) Namibya Cumhuriyeti Hükümeti, TİKA Uzmanlarına, Namibya Cumhuriyeti'nde benzer bir misyonu icra eden herhangi üçüncü bir ülkenin veya herhangi bir uluslararası kuruluşun uzmanlarına tanınanlar kadar, en az bunlara tanınanlar kadar olmak üzere ayrıcalıklar, muafiyetler ve imtiyazlar tanıyacaktır.
- b) Resmi kullanım amacıyla TİKA tarafından ithal ve ihraç edilen ekipman ve mallar, ithalat bakımından, döviz belgesi ve ithalat izni alma gerekliliklerinden ve gümrük vergilerinden muaf olmak üzere Namibya Cumhuriyeti yasalarına tabi olacaktır. Mal ve hizmet alımı için ödenen KDV, yardımdan yararlanan

icracı Bakanlık tarafından Kamu Gelirleri Müdürlüğüne KDV iadesi izin başvurusu üzerine iade edilecektir.

- c) Proje ve programların farklı aşamalarının uygulanması bakımından öngörülen ekipmanların ithalatı ve ihracatı için gereken lisanslar, izinler ve bunların belgeleri, gecikmeksizin düzenlenecek ve verilecektir.
- d) Bu Anlaşma kapsamındaki proje ve programların gerçekleştirilmesinden sorumlu yabancı uzmanlar ve personel ile bunların aileleri için oturma ve çalışma izinleri düzenlenerek verilecektir. TİKA uzmanlarının ve ailelerinin kişisel eşyalarını (ev eşyaları ve bir adet otomobil gibi) bir sefere mahsus olmak üzere getirtmelerine izin verilecektir.
- e) TİKA uzmanları ve aileleri, yurtdışından kendilerine havale edilen her türlü ödenek ve maaşları ile bağlantılı olan veya bunlara uygulanan Gelir Vergisi ve Mali Vergi mükellefiyetlerini içeren vergilerden muaf tutulacaklardır.
- f) TİKA uzmanları ve aileleri, aşağıda belirtilenlerin getirilmesi bakımından, döviz belgesi ve ithalat izni alma gereklilikleri yanında gümrük vergileri ve mali mükellefiyetleri içeren vergilerden, konsolosluk harçlarından da muaf tutulacaklardır:
 - I. Bavullar;
 - II. Kişisel eşyalar, ev eşyaları, tüketim maddeleri ve
 - III. Namibya Cumhuriyeti'nde kalmak üzere görevlendirilen TİKA uzmanının ailesi başına, TİKA uzmanı başına bir adet motorlu araç.
- g) TİKA temsilcilerinin, yabancı uzmanlarının, personelinin ve bunların ailelerinin güvenliği sağlanacak ve gerektiğinde kendi ülkelerine dönüşleri kolaylaştırılacaktır.
- h) Yabancı uzmanlara ve personele görevlerinin ifasında yardımcı olunacak ve gerçekleştirilmesi onaylanmış projeler için gerekli olan ilgili dokümantasyon ve bilgiler onlara sağlanacaktır.
- i) TİKA tarafından Namibya Cumhuriyeti'nde görevlendirilen uzmanlara ve Türk asıllı çalışanlara ödenecek maaşlar, ücretler ve ana tutarlar, söz konusu uzmanların ve çalışanların Namibya vatandaşı olmaması veya Namibya'da daimi olarak ikamet etmemesi ve maaşlarının Namibya dışındaki kaynaklardan ödenmesi kaydıyla, her türlü vergi ve harçtan muaf tutulacaktır.
- j) Gerek Türk gerekse Namibya asıllı TİKA Çalışanları, kendi menşe ülkelerinin sosyal güvenlik sistemine tabi olacaklardır.
- k) Bu Anlaşmanın 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan (d) ve (e) bentlerinde belirtilen kişi kategorilerine yönelik giriş vizeleri, Namibya Hukuku ve Namibya Cumhuriyeti düzenlemelerine uygun olarak gecikmeksizin verilecektir.

Madde 5

KAPSAM VE UYGULAMA

Bu Anlaşmanın hükümleri, Tarafların karşılıklı olarak onay vermiş oldukları proje ve programlara ve bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce başlatılan proje ve programlara uygulanacaktır.

Madde 6

YETKİLİ MAKAMLAR

6.1 Bu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına TİKA Başkanlığı tarafından yürütülecek ve koordine edilecektir.

6.2 Bu Anlaşma, Namibya Cumhuriyeti Hükümeti adına Devlet Başkanlığı Ulusal Planlama Komisyonu tarafından yürütülecek ve koordine edilecektir.

Madde 7

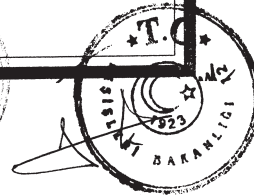
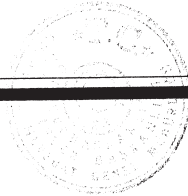
DEĞİŞİKLİKLER

Bu Anlaşma, diplomatik yoldan aralarında nota teatisi yapılması suretiyle Tarafların karşılıklı rızası ile her zaman değişikliğe tabi tutulabilecektir. Değişiklikler, bu Anlaşmanın 9'uncu maddesine göre yürürlüğe girecektir.

Madde 8

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜME KAVUŞTURULMASI

Bu Anlaşmanın yorumlanmasından, uygulanmasından veya yürütülmesinden kaynaklanan her türlü uyuşmazlık, diplomatik yoldan, Taraflar arasında istişareler ve müzakereler yoluyla dostane bir şekilde çözüme kavuşturulacaktır.

Madde 9

YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE FESİH

9.1 Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gereken iç yasal gerekliliklere uyumunu bildirdiği son yazılı bildiriminin diplomatik yoldan ulaşmasından 30 (otuz) gün sonra yürürlüğe girecektir.

9.2 Bu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 (beş) yıllık bir süre boyunca yürürlükte kalacak olup; Taraflardan biri, Anlaşmayı feshetme niyetini, sürenin sona ereceği tarihten 6 (altı) ay önce diplomatik yoldan yazılı olarak diğer Tarafa bildirmediği, bu Anlaşma birbirini izleyen 1'er (birer) yıllık süreler halinde kendiliğinden uzayacaktır.

9.3 Bu Anlaşma, Taraflardan herhangi birisince, Anlaşmayı feshetme niyeti bildirilerek, diğer Tarafa 6 (altı) ay öncesinden diplomatik yoldan yazılı bildirimde bulunmak suretiyle her zaman feshedilebilecektir.

9.4 Bu Anlaşmanın feshi, devam etmekte olan hiçbir projenin veya feshi öncesinde bu Anlaşma açısından halihazırda yürütülmekte olan faaliyetlerin tamamlanmasını, Taraflarca yazılı olarak aksi kararlaştırılmadıkça etkilemeyecektir.

YUKARIDA ANILAN HUSUSLAR MUVACEHESİNDE, kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş olan aşağıdaki imza sahipleri, bu Anlaşmayı Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmış iki asıl nüsha halinde, iki metin de eşit derecede geçerli olacak şekilde, Windhoek şehrinde, 26 Kasım 2020 tarihinde imzalamışlardır. Herhangi bir yorum farklılığı olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

.....
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Berin Makbule Tulun
Türkiye Cumhuriyeti
Windhoek Büyükelçisi

.....
**NAMİBYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Obeth Mbuipaha Kandjoze
Ulusal Planlama Komisyonu
Genel Müdürü

